

ŚWIATOWY DZIEŃ WODY

Woda jest niezbędna do życia i musi być dostępna w wystarczającej ilości dla wszystkich konsumentów. Aby była bezpieczna dla zdrowia ludzi powinna spełniać określone wymagania higieniczno-sanitarne. W Polsce kwestie zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę i wymagania dotyczące jakości wody regulują następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków / tekst jednolity Dz.U.Nr 123 z 2006r. poz.858 z póź. zm./
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r.w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi /Dz.U.Nr 61 poz. 417 z póź. zm./

Na terenie powiatu kwidzyńskiego zbiorowe zaopatrzenie w wodę wykonywane jest przez 6 przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych prowadzących 19 wodociągów . Są to:

Lp	Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność w wodę przeznaczoną do spożycia	Wodociąg/Produkcja wody w m ³ / dobę	Ilość mieszkańców zaopatrywanych w wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę
I	Przedsiębiorstwo-Wodociągowo Kanalizacyjne Sp. z o.o w Kwidzynie 82-500 Kwidzyn ul. Sportowa 29	1.Wodociąg Kwidzyn: ujęcie Kamionka - 5 617m³ /dobę ujęcie Sportowa - 1270 m³/dob 2. Wodociąg Licze - 100 m³/dobę	48 923 1035
II	Przedsiębiorstwo Wodociągów Kanalizacji i Ciepłownictwa „Pewik”sp.z o.o. 82-550 Prabuty ul.Kwidzyńska 15	1.Wodociąg Prabuty -1185 m³/dobę 2.Wodociąg Sypanica - 202 m³/dobę 3.Wodociąg Kołodzieje - 148 m³/dobę 4.Wodociąg Grażymowo -1,0 m³ /dobę 5.Wodociąg Stańkowo - 1,3 m³/dobę	10 047 1464 1332 37 25
III	ECO Malbork sp. z o.o. 82 – 200 Malbork ul.Sikorskiego 39A	1. Wodociąg w Szpitalu Specjalistycznym w Prabutach - 142 m³/dobę	500
IV	Zakład Budżetowy „Pomezania” 82-420 Ryjewo Ul. Lipowa	1.Wodociąg Ryjewo - 529m³ /dobę	3973

V	Zakład Usług Wielobranżowych Tadeusz Kawka 82-522 Sadlinki ul.Grudziądzka 13	1.Wodociąg Sadlinki - 347m³/dobę 2.Wodociąg Kaniczki - 143m³/dobę 3.Wodociąg Głina - 119m³/dobę	2881 1086 735
VI	Zakład Gospodarki Komunalnej w Gardei 82-520 Gardeja ul. Kwidzyńska 27	1.Wodociąg Gardeja - 273 m³/dobę 2.Wodociąg Czarne Górne - 131 m³/dobę 3. Wodociąg Cygany - 61m³/dobę 4.Wandowo - 150 m³/dobę 5.Rozajny Wlk. - 118 m³/dobę 6. Otłowiec - 64 m³/dobę 7.Jaromierz - 23 m³/dobę	3030 1488 1174 1469 548 613 313

Szczegółowe oceny jakości wody dotyczące powiatu kwidzyńskiego i poszczególnych gmin oraz dokładne dane dotyczące jakości wody produkowanej przez poszczególne wodociągi umieszczone są na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kwidzynie <http://www.pssekwidzyn.pl/jakosc.html>

Wszystkie ujęcia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu kwidzyńskiego są to ujęcia wód podziemnych. Ze względu na swój skład, wody te wymagają uzdatnienia, dotyczy ono głównie związków żelaza i manganu, dostających się do wody w wyniku przenikania z warstw geologicznych. Stwierdzane w wodzie dostarczanej konsumentom przekroczenia, również dotyczą głównie tych związków.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r.w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi /Dz.U.Nr 61 poz. 417 z póź. zm./ ustala następujące maksymalne stężenia żelaza i manganu :

Żelazo - 200 µg/l

Mangan - 50 µg/l

Są to wartości identyczne z Dyrektywą 98/83/EC, dotyczącą jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Przekroczenia tych parametrów, występujące w wodzie dostarczanej z niektórych wodociągów powiatu, nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Potwierdza to opinia Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie, dotycząca przekraczania w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi dopuszczalnych stężeń żelaza i manganu, której pełna treść znajduje się na stronie internetowej www.pzh.gov.pl/ w zakładce struktura – Pion Zdrowia Środowiskowego – Zakład Higieny Komunalnej.

Maksymalne dopuszczalne wartości żelaza i manganu zostały bowiem określone na tym poziomie nie ze względów zdrowotnych, lecz z uwagi na potrzebę zapewnienia odbiorcom wody o odpowiednich walorach organoleptycznych /np. barwa, mętność, smak/. Ponadto, woda w której stężenie żelaza lub manganu przekracza wymienione wartości, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej (głównie wytrącanie się osadów i związane z tym skargi konsumentów).

Zgodnie ze stanowiskiem ekspertów Światowej Organizacji Zdrowia, brak jest podstaw do określenia wartości stężenia żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia, której przekroczenie stwarzałooby zagrożenie dla zdrowia ludzi.

W przypadku manganu pewne ryzyko niekorzystnych skutków zdrowotnych istnieje zarówno w przypadku jego niedoboru / zdarzającego się bardzo rzadko/ jak i nadmiernego spożycia.

Głównym źródłem manganu dla człowieka nie jest jednak woda, lecz żywność /woda dostarcza przeciętnie 20% dawki dobowej/.

Zgodnie z danymi i opinią Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie, dzienne spożycie tego pierwiastka wynosi 2-10 mg/l (tj. 2000-10000 µg/l), natomiast z ocen WHO wynika, iż ilość 8-9 mg/dobę (tj. 8000 -9000 µg/l) nie wpływa negatywnie na stan zdrowia ludzi. Przyjmując duży margines bezpieczeństwa ustalono, że w pełni bezpieczne dla zdrowia ludzi stężenie manganu w wodzie do spożycia wynosi 0,4 mg/l (tj. 400 µg/l).

W wodociągu Głina gm. Sadlinki, stwierdza się również przekroczenia boru. Określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia dopuszczalne stężenie tego pierwiastka wynosi – 1,0 mg/l. Ponieważ dopuszczalne przepisami maksymalne stężenia wszystkich związków występujących w wodzie ustalane są z dużym marginesem bezpieczeństwa, w przypadku gdy przekroczenie nie stanowi potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego, przewidziana jest możliwość udzielenia odstępstwa i warunkowe dopuszczenie wody do spożycia.

W przypadku wodociągu Głina zaistniała taka właśnie sytuacja i odstępstwo dotyczące stężenia boru w wodzie zostało przyznane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kwidzynie dnia 24 listopada 2008r. na okres do dnia 25 września 2011r. Maksymalną dopuszczalną w tym okresie zawartość boru w wodzie z wodociągu sieciowego Głina Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny określił na 1,75 mg/l.

Na podstawie badań z lat 2008- 2010 wykonywanych w ramach nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej, oznaczone stężenia w wodzie z przedmiotowego wodociągu wynoszą od 0,686 mg/l do 1,36 mg/l.

Aby woda dostarczana konsumentom spełniała wymagania sanitarne, ważne jest nie tylko jej odpowiednie ujmowanie i uzdatnianie lecz i dystrybucja, podczas której może dojść do pogorszenia jakości wody. Dlatego bardzo ważne jest odpowiednie zaprojektowanie, wykonanie i eksploatacja wszystkich urządzeń i sieci.

Ponieważ skład chemiczny wody może powodować korozję materiałów z którymi woda się kontaktuje /np. betony, konstrukcje metalowe /, wskazane jest aby w fazie projektowania instalacji wodociągowej uwzględniana była jakość wody.

Wszystkie stosowane materiały i wyroby kontaktujące się z wodą – dotyczy to również domowej instalacji wodnej – nie powinny zmieniać jej właściwości chemicznych i mikrobiologicznych. W celu zapobiegania wtórnym zanieczyszczeniom wody w sieci, w niewłaściwych punktach należy ponadto montować urządzenia zapobiegające cofaniu się wody, np. przerywacze próżni.

W celu zabezpieczenia, iż wszystkie materiały i wyroby używane do uzdatniania i dystrybucji wody spełniają określone wymagania i po zastosowaniu nie pogorszą jej jakości, z zgodnie z §18 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi / Dz.U. 61 poz. 417 z póź. zm./, zastosowanie materiału lub wyrobu używanego do uzdatniania i dystrybucji wody wymaga uzyskania oceny higienicznej właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego.

Natomiast wprowadzenie nowych technologii uzdatniania wody wymaga zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego /§19 ww rozporządzenia/.

Powyższe uregulowania, obowiązek prowadzenia przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej monitoringu wody i bieżącego nadzoru sanitarnego dotyczącego jej jakości, nadzór nad laboratoriami wykonującymi badania jakości wody oraz obowiązek przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych do prowadzenia w ramach kontroli wewnętrznej oceny przydatności wody przeznaczonej do spożycia, przyczyniają się do ciągłej poprawy jakości zaopatrzenia ludności w wodę zdatną do spożycia na terenie powiatu kwidzyńskiego.